

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/9

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»

протокол від 25 жовтня 2023 р.
№11

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ для проведення практичних занять з навчальної дисципліни

«Моніторинг міжнародних туристичних ринків»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризмознавство»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Рекомендовано на засіданні
кафедри туризму та готельно-
ресторанної справи

(назва кафедри)

06 вересня 2023 р., протокол № 8

Розробник: старший викладач кафедри туризму та готельно-ресторанної
справи, Віталіна КАЛЕНСЬКА

Житомир
2023

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/ 9

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета дисципліни – є формування теоретичних знань і практичних навичок зі збору кон'юнктурної інформації, аналітичного опрацювання даних економічних оглядів, поглиблене вивчення особливостей методології і набуття практичного досвіду організації та проведення моніторингу міжнародних туристичних ринків; використання сучасних методик для здійснення моніторингу та прогнозування коливання попиту та пропозиції на світовому ринку туристичних послуг .

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація»:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»:

ПРН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/9

ЗМІСТ ТЕМ

Тема 1. Глобальна парадигма функціонування ринку туристичних послуг. Глобальна система економічного регулювання, її об'єкти та суб'єкти.

Характеристика інститутів міжнародних туристичних ринків. Головні протиріччя і проблеми глобального регулювання міжнародних туристичних ринків. Функції держави в умовах глобалізації.

Тема 2. Теоретичні засади моніторингу світового ринку туристичних послуг.

Суть і поняття моніторингу. Сутність функціонування світового ринку туристичних послуг. Фактори, що впливають на коливання економічних показників світового ринку туристичних послуг. Система показників моніторингу світового ринку туристичних послуг.

Тема 3. Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.

Теоретичні аспекти розвитку міжнародних туристичних ринків. Методичні основи дослідження міжнародних туристичних ринків. Оцінка попиту та пропозиції: методика і аналіз. Характеристика особливостей комерційної діяльності підприємств на міжнародних туристичних ринках.

Тема 4. Основи методики моніторингу міжнародних туристичних ринків. Методи вивчення кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.

Дослідження кон'юнктури міжнародних туристичних ринків у межах маркетингу. Динаміка основних показників кон'юнктури міжнародних туристичних ринків у розрізі регіонів. Вивчення кон'юнктури ринку туристичних послуг України на світовому ринку.

Тема 5. Інформаційне забезпечення моніторингу міжнародних туристичних ринків.

Автоматизація управління діяльності туристичних підприємств. Міжнародні системи бронювання. Глобальні системи бронювання. Імплементация міжнародного досвіду впровадження систем бронювання на вітчизняних туристичних підприємствах.

Тема 6. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг.

Алгоритм та рівні аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг. Система показників для аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг. Основні показники підприємств туристичних послуг. Методи та форми аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг. Світовий ресторанний рейтинг «зірки «Мішлен». Показники зовнішньої торгівлі послугами, показники експорту та імпорту послуг. Основні документи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 9/9</i>

результатів аналізу кон'юнктури - кон'юнктурний огляд та кон'юктурна довідка.

Тема 7. Методика прогнозування кон'юнктури на міжнародних туристичних ринках.

Оцінка конкурентоспроможності підприємств на міжнародних туристичних ринках. Дослідження можливостей розвитку міжнародних ринків туристичних послуг. Прогнозування кон'юнктури та його використання в плануванні роботи туристичних підприємств на міжнародному ринку.

Тема 8. Організація прогнозування кон'юнктури ринку туристичних послуг.

Загальна класифікація методів дослідження і прогнозування економічної кон'юнктури. Економіко-статистичні методи оцінки сформованої ситуації на ринку. Економіко-статистичні методи дослідження інфляційних очікувань і комерційного ризику. Особливості дослідження міжринкової взаємодії товарних і фінансових ринків.

Тема 9. Глобальні драйвери розвитку міжнародних туристичних ринків. Дослідження і прогнозування кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.

Особливості туристичного ринку як об'єкта кон'юнктурних досліджень. Кон'юнктурні показники і методи дослідження кон'юнктури міжнародних туристичних ринків. Метод Бокса – Дженкінса (ARIMA) для прогнозування економічної кон'юнктури на основі часової структури даних.

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

У ході підготовки до семінарських занять студент повинен змістовно вивчати законодавчі, нормативні, статистичні та інструктивно-методичні матеріали з досліджуваних питань і підготувати доповіді за тематикою попередніх лекцій. Доповіді ґрунтуються на наукових джерелах (монографії, підручники, посібники, статті в наукових періодичних фахових виданнях або інформація наведена у офіційних сайтах органів державної влади та міжнародних організацій) оригінали чи копії яких студент повинен надати для колективного ознайомлення. У доповідях студент повинен критично визначити аспекти проведення наукових досліджень. Доповіді на семінарських заняттях повинні відтворювати власні погляди студента стосовно актуальних і невирішених проблем здійснення наукових досліджень та обґрунтовувати висновки і пропозиції, спрямовані на їх розв'язання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/ 9

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів щодо вивчення дисципліни проводиться шляхом опрацювання законодавчих, нормативних, статистичних та інструктивно-методичних матеріалів у паперових або електронних носіях на кафедрі, у наукових бібліотеках та Інтернеті.

В умовах глобалізації суспільства та динамічного розвитку науково-технічного прогресу відбувається щоденне збільшення інформації, удосконалення засобів комунікації й здобуття якісно нових знань, що приводить до стрімкого оновлення нормативно-правової бази, формування нових механізмів і зміни пріоритету при проведенні наукових досліджень. Ця ситуація вимагає посилення уваги студентів до самостійного опрацювання матеріалу лекційних та практичних занять, а також пошуку нової актуальної інформації.

ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ:

1. Глобальна парадигма функціонування ринку туристичних послуг.
2. Глобальна система економічного регулювання, її об'єкти та суб'єкти.
3. Характеристика інститутів міжнародних туристичних ринків.
4. Головні протиріччя і проблеми глобального регулювання міжнародних туристичних ринків.
5. Характеристика особливостей комерційної діяльності підприємств на міжнародних туристичних ринках..
6. Методи вивчення кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.
7. Дослідження кон'юнктури міжнародних туристичних ринків у межах маркетингу.
8. Динаміка основних показників кон'юнктури міжнародних туристичних ринків у розрізі регіонів.
9. Вивчення кон'юнктури ринку туристичних послуг України на світовому ринку.
10. Імплементация міжнародного досвіду впровадження систем бронювання на вітчизняних туристичних підприємствах.
11. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг.
12. Алгоритм та рівні аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг.
13. Система показників для аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/9

14. Основні показники підприємств туристичних послуг.

15. Показники зовнішньої торгівлі послугами, показники експорту та імпорту послуг.

16. Основні документи результатів аналізу кон'юнктури - кон'юнктурний огляд та кон'юнктурна довідка.

17. Методика прогнозування кон'юнктури на міжнародних туристичних ринках.

18. Оцінка конкурентоспроможності підприємств на міжнародних туристичних ринках.

19. Дослідження можливостей розвитку міжнародних ринків туристичних послуг.

20. Прогнозування кон'юнктури та його використання в плануванні роботи туристичних підприємств на міжнародному ринку.

21. Організація прогнозування кон'юнктури ринку туристичних послуг.

22. Загальна класифікація методів дослідження і прогнозування економічної кон'юнктури.

23. Економіко-статистичні методи оцінки сформованої ситуації на ринку.

24. Економіко-статистичні методи дослідження інфляційних очікувань і комерційного ризику.

25. Кон'юнктурні показники і методи дослідження кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Функції держави в умовах глобалізації.

2. Теоретичні засади моніторингу світового ринку туристичних послуг.

3. Суть і поняття моніторингу.

4. Сутність функціонування світового ринку туристичних послуг.

5. Фактори, що впливають на коливання економічних показників світового ринку туристичних послуг.

6. Система показників моніторингу світового ринку туристичних послуг.

7. Чинники формування та умови розвитку кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.

8. Теоретичні аспекти розвитку міжнародних туристичних ринків.

9. Методичні основи дослідження міжнародних туристичних ринків.

10. Оцінка попиту та пропозиції: методика і аналіз.

11. Автоматизація управління діяльністю туристичних підприємств.

12. Міжнародні системи бронювання.

13. Глобальні системи бронювання.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 9/ 9</i>

- 14.Методи та форми аналізу кон'юнктури світового ринку туристичних послуг.
- 15.Світовий ресторанний рейтинг «зірки «Мішлен».
- 16.Особливості дослідження міжринкової взаємодії товарних і фінансових ринків.
- 17.Глобальні драйвери розвитку міжнародних туристичних ринків.
- 18.Дослідження і прогнозування кон'юнктури міжнародних туристичних ринків.
- 19.Особливості туристичного ринку як об'єкта кон'юнктурних досліджень.
- 20.Метод Бокса – Дженкінса (ARIMA) для прогнозування економічної кон'юнктури на основі часової структури даних.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	Екземпляр № 1	Арк 9/9

Рекомендована література

Основна література

1. **Дорошенко, Л. І.** Аналіз і прогнозування кон'юнктури туристичних ринків: навчальний посібник. К.: НТУ, 2022. 184 с.
2. **Мельник, Т. Г.** Сучасні тенденції міжнародного туризму: теорія і практика. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 220 с.
3. **Яковенко, В. І.** Глобалізація і її вплив на туристичні ринки: навчальний посібник. Харків: ХНУ, 2023. 195 с.
4. **Шевченко, О. В.** Методи моніторингу і оцінки міжнародних туристичних ринків. Київ: УНІТ, 2020. 143 с.
5. **Сидорова, А. М.** Управлінські стратегії у міжнародному туризмі: основи і практичні аспекти. Одеса: ОНУ, 2022. 169 с.

Допоміжна література

1. **Смирнова, І. Р.** Туристичні ринки та їх моніторинг: сучасні методи та інструменти. Київ: Альтерпрес, 2023. 210 с.
2. **Лисенко, Н. О.** Економіка міжнародного туризму: основи, аналіз, прогнози. Житомир: ЖДУ, 2022. 192 с.
3. **Борисенко, В. О.** Аналіз туристичних потоків: міжнародний досвід і українська практика. Чернівці: ЧНУ, 2021. 142 с.
4. **Гнатенко, П. В.** Методологія дослідження туристичних ринків: теорія і практика. Харків: Видавництво ХНТУ, 2020. 130 с.
5. **Олійник, М. Г.** Інструменти моніторингу туристичних ринків: сучасні підходи. Київ: НУТ, 2021. 177 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. [UNWTO - Всесвітня туристична організація ООН.](#)
2. [Statista - Ринкова статистика та аналітика](#)
3. [World Travel & Tourism Council \(WTTC\)](#)
4. [Tourism Economics](#)
5. [TravelWeekly](#)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.09- 05.01/242.00.1/М /ОК4-2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 9/9</i>